

Mevrouw drs. M.C.F. Verdonk,
minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8283		1
onderwerp	ons kenmerk	datum
Uitvoeringsbesluit Wet inburgering	SEZ/U200515892	2 december 2005

Geachte mevrouw Verdonk,

Op grond van de Wet inburgering (WI) is een Besluit inburgering (BI) met nadere regelgeving gemaakt. De conceptversie van het besluit is aan ons voorgelegd ter consultatie. Wij hebben samen met een aantal gemeenten, het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI), de onderstaande reactie voorbereid. In de bijlage gaan wij dieper in op de uitvoerbaarheid van de regelgeving.

De regeldichtheid

De Wet inburgering kent 69 artikelen. Het Besluit inburgering voegt daar 69 artikelen aan toe en een PM voor de regels die gaan gelden voor de inrichting en het toezicht op de Informatie Beheer Groep (IBG) en de exameninstellingen. Bovendien wordt in 25 artikelen van het besluit gerefereerd aan nadere bepalingen en regels die nog vastgesteld moeten worden in een ministeriële regeling. Met name door dit laatste wordt het moeilijk om het Besluit inburgering op uitvoering en uitvoerbaarheid te toetsen.

Een dergelijke regeldichtheid is in tegenspraak met het voornemen tot vermindering van regeldichtheid en ontbureaucratisering.

Bovendien leiden deze wet, het besluit en de aangekondigde ministeriële regeling tot een grote complexiteit. Gemeenten, maar ook uitvoeringsinstanties als het UWV en het CWI, hebben de taak de regels uit te leggen aan de potentiële inburgeringsplichtigen. Gezien de complexiteit van de regelgeving en de wetenschap dat

een deel van de doelgroep weinig of geen opleiding genoten heeft, worden er zeer hoge eisen gesteld aan de informerende functie van met name gemeenten, omdat cliënten in eerste instantie hun vragen bij gemeenten en het CWI neerleggen.

De regeldichtheid brengt met zich, dat er veel gegevens geregistreerd moeten worden om de wet te kunnen handhaven. Veel van deze gegevens moeten door gemeenten aangeleverd worden. Dit leidt tot grote extra administratieve lasten bij gemeenten.

Ook het UWV en het CWI moeten gegevens leveren. In een aparte ambtelijke werkgroep wordt op dit moment nagegaan of en hoe de informatievoorziening uitvoerbaar is. Vooruitlopend op de uitkomsten van dit overleg, schetsen wij in de bijlage onze eerste indruk.

Eisen aan de informatiehuishouding

De detaillering in de beschrijvingen beperkt zich tot de informatiehuishouding bij de IBG, in casu de informatiehuishouding van het Informatiesysteem Inburgering (ISI) en het Bestand Potentieel Inburgeringsplichtigen (BPI). Over de informatiehuishouding bij gemeenten, CWI en UWV is weinig tot niets opgenomen. Ook over de gegevens die gemeenten, CWI, UWV, Belastingdienst en IND aan de IBG moeten aanleveren en de manier waarop, is weinig nader bepaald. Er is echter sprake van één strak geregeld stelsel van ISI en BPI, zodat er waarschijnlijk nog gedetailleerde voorschriften gaan komen over het berichtenverkeer. Zolang deze detaillering niet duidelijk is, is het moeilijk om goede uitspraken te doen over de impact op de verschillende systemen.

Aanpassingen aan de gemeentelijke systemen

Het lijkt erop dat het Besluit inburgering voorbijgaat aan het feit dat veel gemeenten al een inburgeringsmodule hebben en dat gemeenten – gezien de flinke mate van informatisering die in het besluit wordt verwacht – ook bij de nieuwe wet aangewezen zijn op informatiesystemen.

Het is vooral onduidelijk hoe ISI en BPI aansluiten op de gemeentelijke systemen. Als ISI niet wordt aangesloten of gekoppeld aan de gemeentelijke inburgeringssystemen, moeten gemeenten gegevens handmatig overzetten naar een andere invoeringsmodule op ISI. Dit leidt tot veel extra werk en een grote(re) kans op fouten en daarmee tot hogere kosten. Er is in het BI niets opgenomen over invoeringskosten bij gemeenten, CWI en UWV of over kosten die gepaard gaan met aanpassingen van de ICT-systemen.

Toepassing van het Inlichtingenbureau en Suwinet

Op diverse plaatsen is er sprake van een samenhang tussen de Wet inburgering en de sector Werk en Inkomen, bijvoorbeeld in de samenloop tussen een inburgeringstraject en een arbeidstoeleidingstraject via CWI of reïntegratietraject via UWV of gemeenten. Ook in de handhaving en toepassing van ICT in de handhaving is er overlap. In de sector Werk en Inkomen is het Inlichtingenbureau dé toepassing voor zowel de ICT-ondersteuning bij handhaving als bij het elektronische berichtenverkeer. Op grond van deze overlap is te verwachten dat het Inlichtingenbureau ook in de Wet inburgering een rol speelt.

Echter, in de stukken komt het Inlichtingenbureau niet voor. Aangezien toepassing van het Inlichtingenbureau gebonden is aan wettelijke beperkingen (Besluit inlichtingenbureau en de Wet Suwi), betekent het niet noemen dat het Inlichtingenbureau niet gebruikt kán worden.

Het elektronisch gegevensverkeer in de sector Werk en Inkomen tussen CWI, UWV en gemeenten wordt afgehandeld via het Suwinet. Aangezien CWI, UWV en gemeenten alledrie een rol spelen in de Wet inburgering, en vanwege de overlap tussen Inburgering en Werk en Inkomen, mag ook hier verwacht worden dat Suwinet een rol speelt. Maar ook hier geldt, dat door het niet noemen en integreren van Suwinet in de Wet inburgering deze mogelijkheid vervalt, omdat de wettelijke basis ontbreekt.

Administratieve lasten van burgers en uitvoerders

In de Wet inburgering en het Besluit inburgering is veel uitwisseling van informatie voorzien, bijvoorbeeld over diploma's, aanbod, boetes, persoonsgegevens, etc. Veel van deze gegevens zijn al binnen de overheid bekend. Als de gemeente moet vaststellen of een potentieel inburgeringsplichtige bijvoorbeeld een WIA-uitkering heeft (in verband met de vrijstelling van de inburgeringsplicht artikel 4.22), kan ze de inburgeringsplichtige om een bewijs vragen. Deze informatie kan echter ook rechtstreeks door het UWV aan de gemeente geleverd worden (via Suwinet). In het kader van de Elektronische Overheid en het Programma Andere Overheid wordt expliciet gestreefd naar zulke administratieve vereenvoudigingen: de overheid vraagt de burger geen gegevens die al bij de overheid bekend zijn. Op geen enkele manier is aangegeven hoe voorkomen wordt dat onnodige gegevens aan de (potentieel) inburgeringsplichtige worden gevraagd, ofwel dat gemeenten, CWI en UWV onnodige gegevens aan de IBG moeten leveren.

Het stelsel voor gegevensuitwisselingen de financiering daarvan

De manier waarop gegevens worden uitgewisseld, is onduidelijk. Alleen artikel 6.9 geeft een vage verwijzing naar 'zo nodig (...) andere regels'. Op diverse plaatsen is opgenomen dat partijen tijdig en kosteloos de benodigde gegevens (elektronisch) moeten aanleveren. Dit laat onverlet dat het stelsel voor gegevensuitwisseling, zoals de fysieke infrastructuur, het beheer en het onderhoud daarvan, wel gefinancierd moet worden. Onduidelijk is hoe deze financiering plaatsvindt en wie (eind)verantwoordelijk wordt voor het beheer van dit stelsel.

In het kader van de Elektronische Overheid wordt gewerkt aan een stelsel van basisregistraties, een gestandaardiseerde infrastructuur voor elektronische gegevensuitwisseling binnen de overheid en een gemeenschappelijke beheersorganisatie. Geen van deze ontwikkelingen is geadresseerd in het Besluit inburgering.

Ten slotte

Veel aspecten rond inburgering moeten nog in een ministeriële regeling uitgewerkt worden. Het besluit geeft ook geen informatie over de bekostiging. Dit zal in een afzonderlijk bekostigingsbesluit worden geregeld.

Met betrekking tot de noodzakelijke aanpassingen in de ICT-systemen lijkt het niet realistisch om uit te gaan van invoering op 1 juli 2006. Het is vrijwel onmogelijk om van de leveranciers van in ieder geval

gemeenten te verwachten dat zij vóór die datum hun systemen hebben aangepast. Daarbij moet bedacht worden dat er in 2006 in de GBA een groot aantal wijzigingen moet worden doorgevoerd als gevolg van veranderende wet- en regelgeving op verschillende terreinen. Hierdoor is een definitieve beoordeling op uitvoerbaarheid op dit moment niet mogelijk. Ook het aangeven van de hoogte van de kosten die gepaard gaan met invoering van de Wet inburgering, zowel personele- als apparaatskosten bij CWI, UWV en gemeenten, is op dit moment niet mogelijk. Als de regelgeving is ingevuld en de besprekingen over de noodzakelijke ICT-aanpassingen zijn afgerond, kunnen wij hiervan een berekening geven.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

VERZENDFORMULIER

concept d.d. 30 november 2005	opsteller ketelaar	toestel 8283	afdeling sez
datum brief 30 november 2005	ons kenmerk sez/	uw kenmerk	
bestandsnaam Document2			
onderwerp Uitvoeringsbesluit Wet Inburgering			
geadresseerde Aan de minister voro Vreemdelingenzaken en Integratie Postbus 20301 2500 EH DEN HAAG		aard brief brief aan regering of parlement	
aantal bijlagen 1	omschrijving		
verzending regulier opmerking opsteller:			
afschrift aan		met bijlage	aantal met brief
PAZ		*	1
Opsteller		*	1
Secretariaat		*	1
R. Pans			
Niet invullen			
opmerking Tekst & Vorm			
Bestandsnaam Tekst & Vorm	ontv. datum + tijd	gecollationeerd	paraaf Tekst & Vorm
paraaf afdelingshoofd	sectordirecteur	medeparafen	ter tekening afd. hfd/sector hfd
			stempel